

Sp. zn. 6350/2019/VOP/MHU
Č. j. KVOP-52999/2019
Datum 27. listopadu 2019

Vážený pan
JUDr. Vilém Fránek
advokát
Advokátní kancelář
Masarykova 1355/12
678 01 Blansko

Vážený pane doktore,

odpovídám na podnět, který jste podal v zastoupení svého klienta pana B., bytem xxxx, (dále jen „stěžovatel“ nebo „Váš klient“), v němž poukazujete na problematickou obranu proti rozhodnutí řeckého trestního soudu. Ten Vašemu klientovi vyměřil dluh související s náhradou ušlé spotřební daně, který nyní vymáhá Celní úřad pro Jihomoravský kraj (dále též „celní úřad“), jehož postup chcete prověřit. Dále Vás zajímá zejména možnost podání opravných prostředků na území Řecké republiky (dále jen „Řecko“), kde vzhledem k místní teritorialitě advokátů a výši tarifů, odvíjejících se od hodnoty sporu, čelíte problému s efektivní obranou.

K možnostem ochránce při přezkumu samotného dluhu

Jak Vám již vysvětlil pověřený zaměstnanec Kanceláře veřejného ochránce práv JUDr. Jaroslav Kupka, mohu prověřit pouze postup českých správních orgánů.¹ Nemohu tedy hodnotit například včasnost doručení odvolání řeckému soudu ani to, jakým způsobem tento soud doručuje svá rozhodnutí. Rovněž nemohu hodnotit postup řeckého velvyslance.

Stran právní pomoci v Řecku Vám nemohu být nápomocen jinak než obecnou radou. Občané České republiky (dále rovněž jen „ČR“) mohou požádat o asistenci při zajištění právní pomoci² Konzulární úsek velvyslanectví ČR v Řecku, který vykonává i úkony podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci.³ Jsem si přitom vědom, že již nyní ve věci využíváte jiné formy konzulární pomoci, neboť komunikujete s řeckým velvyslancem v ČR jeho excelencí panem Efthymiem Efthymiadem. Máte-li za to, že případ Vašeho klienta má lidskoprávní přesah například v oblasti práva na spravedlivý proces, můžete při argumentaci před řeckými soudy přihlídnout k doporučením a stanoviskům řecké Národní komise pro lidská práva.⁴

---

1 Viz ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. i) zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), ve znění zákona č. 35/2019 Sb.

3 Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů.

4 Jedná se o řeckou NHRI (National human rights institution). Informace o její činnosti, doporučení a stanoviska jsou dostupná na webových stránkách <http://www.nchr.gr/>.

K postupu Celního úřadu pro Jihomoravský kraj při vymáhání dluhu

I. Nařízení exekuce

Celní úřad postupuje při vymáhání pohledávky podle zákona o mezinárodní pomoci při vymáhání⁵ a podle daňového řádu.⁶ Exekucním titulem pro vymáhání pohledávky je jednotný doklad o vymahatelnosti finanční pohledávky⁷ (dále jen „jednotný doklad“). Celnímu úřadu **nepřísluší posouzení zákonnosti nebo správnosti jednotného dokladu.**⁸

Celní úřad obdržel jednotný doklad dne 22. ledna 2013. V návaznosti na to vyzval Vašeho klienta k úhradě nedoplatku.⁹ Protože nedoplatek nebyl uhrazen, zahájil celní úřad exekuci příkazy k provedení srážek ze mzdy a příkázání pohledávky z účtu Vašeho klienta dne 10. dubna 2014. Kromě nedoplatku ve výši více než 25 mil. Kč zahrnovaly příkazy rovněž úrok z prodlení ve výši přes 4 mil. Kč a náklady nařízení exekuce ve výši 500 000 Kč. Výše náhrady nákladů exekucního řízení činí 2 % z vymáhané částky, maximálně však 500 000 Kč.¹⁰

Z doložených dokladů nesprávnému postupu celního úřadu při zahájení exekuce nic nenasvědčuje.

II. Úroky z prodlení

Celní úřad opakovaně rozhodoval o vyměření úroků z prodlení. V rámci podávání podnětu jste, mimo jiné, namítal i **retroaktivní aplikaci právních norem**. Jakkoliv Vaše námítka mířila předně na aplikaci řeckých předpisů, zabýval jsem se i její relevancí pro možnost celního úřadu předepsat úroky z prodlení.

Nejprve je třeba říci, že režim úroků z prodlení se rozpadá do dvou fází. V první fázi od vydání rozhodnutí v Řecku až do vyhotovení jednotného dokladu se nárůst úroků z prodlení řídí řeckým právem.¹¹ **Tuto část posuzovat nemohu.**

Od data předání jednotného dokladu se úroky řídí českým právem.¹² Za datum splatnosti pohledávky je přitom považován den doručení jednotného dokladu.¹³ **Od tohoto data**

---

5 Zákon č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění zákona č. 344/2013 Sb.

6 Viz zejména hlava V. díl V. – Vymáhání daní.

7 Ve smyslu § 20 zákona o mezinárodní spolupráci při vymáhání.

8 Viz ustanovení § 28 odst. 1 písm. c) zákona o mezinárodní pomoci při vymáhání.

9 Ve smyslu ustanovení § 153 odst. 3 daňového řádu.

10 Viz ustanovení § 183 daňového řádu.

11 Viz ustanovení článku 12 odst. 1 písm. a) směrnice Rady EU 2010/24/EU ze dne 16. března 2010, o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření, ve znění pozdějších předpisů.

12 Viz ustanovení čl. 13 odst. 3 směrnice o vzájemné pomoci při vymáhání ve spojení s ustanovením § 22 zákona o mezinárodní spolupráci při vymáhání.

13 Viz ustanovení § 17 odst. 4 zákona o mezinárodní spolupráci při vymáhání.

rovněž vzniká povinnost hradit úrok z prodlení upravený v daňovém řádu.¹⁴ Ten vzniká ze zákona a celní úřad nemá možnost jeho výši nijak ovlivnit.

Pro předpis úroků z prodlení při vymáhání v ČR tedy není rozhodné, kdy byl spáchán skutek, kterým vznikl celní dluh. Rovněž není rozhodné ani datum vydání rozhodnutí, kterým je dluh v jiném státě deklarován. Rozhodné je pouze datum doručení jednotného dokladu. Ten byl doručen po účinnosti daňového řádu, výše úroků se tedy bude řídit jím.

Mám tedy za to, že se celní úřad nedopustil nezákonné retroaktivní aplikace právního předpisu.

Závěrem

Vážený pane doktore, rozumím Vaší snaze pomoci člověku, kterého tíží dluhy na základě rozhodnutí soudu cizího státu, které považujete za nezákonné, neboť Váš klient neměl být řádně zastoupen a nerozuměl jazyku řízení. K přezkumu toho rozhodnutí Vám však nemohu z titulu své funkce pomoci jinak než obecnou radou.

Jsem si přitom vědom toho, že není v silách téměř žádného zaměstnance splatit dluh, který na úrocích narůstá o několik jednotek milionů Kč ročně. Vámi doložený postup celního úřadu ale **považuji za zákonný a ve vztahu k doloženému odkladu exekuce i za vstřícný**. Celní úřad sám zákonnost nebo správnost postupu řeckých orgánů hodnotit nemůže. Výše úroků z prodlení pak vyplývá ze zákona a celní úřad ji ovlivnit nemůže.

Přijměte mé vysvětlení s pochopením.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

---

¹⁴ Viz ustanovení § 22 zákona o mezinárodní spolupráci při vymáhání ve spojení s ustanovením § 252 a 253 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.